

GAZDASÁG

2017. JANUÁR 3. KEDD 11:20

KIKOPNAK A KÉNYSZERVÁLLALKOZÁSOK: TOVÁBB FEHÉREDIK AZ ÉPÍTŐIPAR

A CSOK IS HOZZÁJÁRUL AZ ÁGAZAT TISZTULÁSÁHOZ • AKI NEM EMEL A BÉREKEN, ELVESZÍTI A MUNKAERŐT

Pintér Balázs

Amikor családi otthonteremtési kedvezményről, ötszázalékos forgalmi adóról vagy áfa-visszaigénylésről van szó, ott írásos szerződések, kivitelezési dokumentációk kellenek, ezek az építkezések ezért kivétel nélkül a legális szférában mozognak. A piac részleges tisztulása tehát elkezdődött – mondta lapunknak adott interjújában Koji László. Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetségének (ÉVOSZ) elnöke szerint az építőipar legfőbb gondja a nem megfelelő hatékonyság, hiszen Magyarországon egy jó szakmunkás tizenkét órában nem teljesít annyit, mint osztrák kollégája nyolc óra alatt. A szervezet komoly tárgyalásokat folytat a kormányzattal arról, hogy a hazai duális képzés harmadik pillérét is honosítsák meg az építőiparban.

– Felemás év volt a tavalyi az építőiparban. Hogy látja, félig tele vagy félig üres a pohár?

– Van, akinek félig tele, sőt akár teljesen tele, de van, akinek félig üres. Egy biztos: nagyon sok feszültséggel élte meg az építőipar a 2016-os évet. Az egyéb létesítményeket, vagyis az út-, vasút- és más infrastruktúrát építő vállalatok feszültsége abból adódott, hogy több mint harmadával kisebb lett a teljesítményük, mint az előző évi volt. Az épületépítőknél – beleértve a lakásépítőket is – a feszültség jó értelemben keletkezett: egyik évről a másikra jelentősen több munkát kellett elvégezniük. A szaképítőknél a szakmunkáshiány okozó égető problémákat.

– Nemcsak alágazatonként, de területileg is igen eltérő a kép.

– Ez sajnos így van. A fővárosban és a megyei jogú városokban kedvező folyamatok indultak el, ám vannak olyan országrészek, ahol nagyon nehéz évük volt az építési vállalkozóknak. Ez utóbbi a halmozottan hátrányos helyzetű térségekre jellemző, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád vagy Baranya megye egyes részeire. A nagy építkezések alapvetően Budapesten és a Közép-magyarországi régióban összpontosulnak, a kisebb vidéki településeken a lakosság a fő megrendelő. Ugyanakkor egy adott régió vagy megye gazdasági helyzete és átlagos fizetőképes kereslete erőteljesen rányomja bélyegét az építési piacra.

– Sokat beszélünk az elvándorlásról. Mennyire jellemző, hogy szakmunkások az országon belül költözzenek, vagy cégek települjenek át egyik régióból a másikba a kevés munka miatt?

– Ez nem túl gyakori. A mintegy 94 ezer építőipari cégből kilencvenezer tíz főnél kevesebbet foglalkoztat. Ezek a mikro- és kisvállalkozások a székhelyüktől 100-150 kilométernél messzebb nem dolgoznak.

– A mikrovállalkozások nagy része kényszervállalkozás. Mi lesz ezekkel hosszabb távon?

– A következő két-három esztendőben nagy változást várunk. Akikből a rendszerváltozás és az építőipar privatizációs időszaka kényszervállalkozót csinált, azok többsége most jutott el a nyugdíjkorhatárig, sőt már afölé is. Ezeket a vállalkozásokat nem tudják már továbbvinni a vezetőik, másnak viszont nem tudják eladni őket. A kényszervállalkozásokban az igazi érték ugyanis maga a személy, aki azt működtette, ha viszont ez az illető nyugdíjba megy, a cég jellemzően megszűnik.

– **Ezekért a vállalkozásokért nem kell majd könnyeket hullatni?**

– Éppen ellenkezőleg, ezzel a folyamattal jelentősen tisztulni fog az ágazat. Semmi nem indokolja, hogy ennyire sok kis cég legyen a piacon. A mikro- és egyéni vállalkozások száma a következő években sokkal jelentősebben fog csökkenni, mint az elmúlt évtizedben.

– **Reálisnak tartja, hogy a vállalkozások megadják azt a mintegy 40-50 százalékos béremelést, amelyet az ÉVOSZ szükségesnek tart?**

– Ennek nem egyik pillanatról a másikra kell megtörténnie, hanem a következő három-négy év során. Ez éves szintre lebontva bruttó 10-15 százalékos emelést jelent, ami nem csak afféle vágyálom, mert az építőipar rá fog kényszerülni erre. Az a cég, amely ezt nem lépi meg, nem tudja majd megtartani a munkaerőt.
